

STAROSTWO POWIATOWE W KOŁOBRZEGU
POWIATOWA KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU

POWIATOWY PROGRAM
ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ PORZĄDKU
PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

KOŁOBRZEG – 2007 ROK

SPIS TREŚCI

- 1.** Ogólne założenia „powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli”.
- 2.** Cele programu.
- 3.** Podmioty zaangażowane w realizację programu.
- 4.** Zasadnicze podstawy i obszary działania:
 - 4.1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania.
 - 4.2. Przemoc w rodzinie.
 - 4.3. Bezpieczeństwo w szkole.
 - 4.4. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej.
 - 4.5. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
 - 4.6. Ochrona dziedzictwa narodowego.
- 5.** Działania na rzecz propagowania programu.
- 6.** Monitorowanie i ocena realizacji programu.

1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

Poczucie bezpieczeństwa – lub jego brak – przesądza o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Dlatego ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego należą do zasadniczych zadań powiatu.

Żadne okoliczności nie mogą zdejmować z instytucji państwowych odpowiedzialności za wykonywanie zadań. Policja i inne formacje ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego nie powinny być zastępowane przez obywateli, czy organizacje społeczne. Jeżeli Policja i inne formacje zyskają na zaufaniu obywateli, jeśli zaczniemy działać razem – możemy zbudować społeczeństwo bardziej stabilne. Wymaga to od Policji zwiększenia skuteczności. Konieczne jest też zapewnienie mechanizmów stałej współpracy Policji, administracji samorządowej, organizacji społecznych, ludzi aktywnych, aby poprawić bezpieczeństwo. Nie stanie się to z dnia na dzień. Jeżeli jednak zaczniemy naprawdę pracować razem, możemy osiągnąć cel, jakim jest bezpieczniejsze życie w naszym powiecie.

Program ma ograniczyć skalę zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia.

Realizowany przy właściwej diagnozie zagrożeń i oczekiwań społecznych, obejmować może wiele obszarów i być otwarty na wszelkie inicjatywy instytucjonalne i obywatelskie. Tak zbudowane bezpieczeństwo będzie traktowane przez społeczeństwo jako dobro wspólne.

2. CELE PROGRAMU

2.1 Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu.

2.2 Zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom poprzez zaktywizowanie i zdynamizowanie działań administracji samorządowej na rzecz współpracy z organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną.

2.3 Poprawienie wizerunku Policji i wzrost zaufania społecznego do tej i innych służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU

Koordynatorem działań realizowanych w ramach programu jest Powiatowa Komisja Bezpieczeństwa i Porządku.

Podmiotami współpracującymi przy realizacji programu będą:

- Rada Powiatu w Kołobrzegu, Rada Miasta Kołobrzeg, Rady Gmin wchodzących w skład powiatu kołobrzесьkiego, a zwłaszcza ich komisje ds. bezpieczeństwa, przestrzegania ładu i porządku, oświaty i wychowania, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
- Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu;
- Fundacje i stowarzyszenia na rzecz bezpieczeństwa;
- Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu, Urząd Miasta Kołobrzeg, Urzędy Gmin, ich wydziały i jednostki organizacyjne;
- Dyrekcje szkół – pedagodzy szkolni;
- Organizacje samopomocowe (poradnie, kluby itp.);
- Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich;
- Środki masowego przekazu;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Przedstawiciele lokalnego biznesu;

- Towarzystwa ubezpieczeniowe;
- Spółdzielnie mieszkaniowe;
- Mieszkańcy powiatu.

Program ten powinien stanowić skuteczne narzędzie wspierające realizację ustawowych działań organów administracji samorządu terytorialnego na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W powiecie wiodącą rolę w realizacji programu powinien mieć **Starosta Kołobrzeski** jako przewodniczący komisji bezpieczeństwa i porządku. Komisja, w skład której wchodzi między innymi przedstawiciele Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Prokuratury (art. 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym Dz.U. z 2001 r. nr 142 poz. 1592), powinna wspierać Starostę przy realizacji programu.

Zadania programu mogą realizować grupy robocze złożone z przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz specjalistów zaproszonych do współpracy.

Partnerami administracji samorządowej w realizacji programu powinny być organizacje społeczne, kościoły, związki wyznaniowe.

4. ZASADNICZE PODSTAWY I OBSZARY DZIAŁANIA

Do ustalenia pełnego obrazu zagrożeń i potrzeb społecznych w dziedzinie bezpieczeństwa niezbędne są informacje statystyczne, rzetelne badania opinii publicznej, dialog społeczny, praca na szczeblu lokalnym (np. w formie grup osiedlowych). Bardzo ważne jest też wykorzystywanie aktywności i wiedzy dzielnicowych. Każde przedsięwzięcie wymaga zdiagnozowania problemu, ustalenia przyczyn jego powstania, możliwości przeciwdziałania, a następnie wyznaczenia zadań, by zapobiec bądź wyeliminować zagrożenia. Trzeba przekonać obywateli, by zechcieli być partnerami Policji i innych instytucji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego – także w kontekście egzekwowania ich obowiązków.

Do najważniejszych obszarów wymagających podjęcia działań w ramach programu należy:

4.1. BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Problemy

1. Utrzymujące się zagrożenie przestępczością pospolitą, wciąż wysoki poziom zjawisk chuligańskich i patologicznych.
2. Wzrastające zagrożenie przestępstwami popełnianymi przez osoby pozostające pod wpływem alkoholu czy narkotyków.
3. Anonimowość, bierność, brak poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne, dające „nieme przyzwolenie” na popełnianie przestępstw i wykroczeń.
4. Brak adekwatnej i sprawnej reakcji na zawiadomienie o przestępstwach, a w szczególności na zawiadomienia o wykroczeniach – naruszeniach ładu publicznego, zachowaniach i czynach patologicznych.
5. Niewłaściwa organizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz osiedli sprzyjające zachowaniom aspołecznym, popełnianiu przestępstw i wykroczeń.
6. Wciąż zbyt niski poziom zaufania społeczeństwa do formacji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, zbyt mała gotowość do uczestniczenia w przedsięwzięciach partnerskich.
7. Złe regulacje prawne, które utrudniają zwalczanie przestępczości i patologii we współpracy ze społeczeństwem.

Zadania

1. Rzetelna analiza zagrożeń bezpieczeństwa i realnych potrzeb społeczności lokalnych pod względem bezpieczeństwa.
2. Rzetelna analiza stanu służby prewencyjnej Policji, ze wskazaniem głównych problemów i oceną współpracy ze strażami gminnymi (miejskimi) i innymi podmiotami ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
3. Zwiększenie liczby patroli Policji i innych formacji **w tych miejscach i czasie**, gdzie są najbardziej potrzebne, poprzez:
 - efektywniejsze wykorzystanie zasobów kadrowych Policji,
 - większy udział Straży Granicznej w realizacji zadań policyjnych (m.in. zatrzymania, poszukiwania, kontrole, służba patrolowa) oraz działań administracyjno-porządkowych, zwłaszcza w rejonach przygranicznych (konieczność nowelizacji ustawy o Straży Granicznej).

4. Promowanie i efektywne wykorzystanie możliwości technicznych, a w szczególności monitoringu wizyjnego miejsc publicznych, skorelowanego z odpowiednią organizacją służby Policji i straży gminnych (miejskich).
5. Wzmocnienie roli dyżurnych jednostek organizacyjnych Policji, położenie szczególnego nacisku na profesjonalne przyjmowanie zawiadomień o przestępstwach i wykroczeniach, w tym naruszeniach porządku publicznego, zachowaniach i czynach patologicznych.
6. Aktywny dzielnicowy, jako policjant pierwszego kontaktu, który identyfikuje lokalne problemy bezpieczeństwa i porządku publicznego, dostarcza ważnych informacji pochodzących z rozpoznania rejonu i inicjuje lokalne inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa.
7. Budowa lokalnych systemów powiadamiania o zagrożeniach, patologiach z wykorzystaniem: rad osiedli, sołtysów na obszarach wiejskich, korporacji taksówkowych, itd.
8. Podniesienie jakości realizacji zadań poprzez:
 - wzmocnienie systematycznego nadzoru służbowego jako stałego elementu organizacji służby, w tym podniesienie jakości odpraw do służby,
 - stanowcze piętnowanie i eliminowanie przypadków patologii, bierności i braku reakcji na zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.
9. Wypracowanie mechanizmów współpracy między administracją samorządową, Policją wraz ze strażami gminnymi (miejskimi), prywatnymi przewoźnikami, w szczególności korporacjami taksówkowymi.
10. Zwiększenie odpowiedzialności Policji (przy zachowaniu integralności i spójności formacji) oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku.
11. Podjęcie systematycznej kontroli lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu pod względem: posiadania zezwolenia na sprzedaż alkoholu, spełniania norm sanitarno-epidemiologicznych i budowlanych (konieczna współpraca Policji z administracją samorządową, Sanepidem, PIH, PINB itd.).
12. Promowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, a zmniejszających anonimowość, takich jak: promowanie tzw. bezpiecznej architektury, oświetlenia, oznakowania informacyjnego.
13. Wspieranie i promowanie działań budujących więzi społeczne po przeprowadzeniu

ogólnopolskich kampanii społecznych w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

14. Prowadzenie edukacji na rzecz bezpieczeństwa.
15. Inicjowanie prac w dziedzinie napraw dewastacji, eksponowanie odpowiedzialności za dbałość o utrzymanie porządku.
16. Wprowadzanie skutecznych metod i środków technicznego zabezpieczania mienia (np. znakowanie).
17. Wypracowanie skutecznych mechanizmów zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych.

4.2. PRZEMOC W RODZINIE

Problemy

1. Brak reakcji, bierność i tolerancja dla przemocy w rodzinie i zachowań patologicznych.
2. Niska aktywność instytucji odpowiedzialnych za ustalenie potrzebujących pomocy oraz pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Brak skutecznej współpracy instytucji odpowiedzialnych za zwalczanie przemocy w rodzinie.
4. Niski poziom świadomości społecznej i wiedzy o zachowaniach, reakcjach i działaniach, które są przejawami przemocy w rodzinie.

Zadania

1. Promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego (opartych na wzajemnej pomocy, szacunku, partnerstwie, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy itp.).
2. Edukowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie procedury prawnej.
3. Zwiększenie skuteczności procedury Niebieskich Kart oraz zacieśnienie współpracy instytucji i organizacji społecznych świadczących pomoc prawną, psychologiczną i socjalną dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Organizowanie szkoleń tematycznych dla osób pracujących nad ograniczeniem zjawiska.
5. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy

w rodzinie.

6. Zlecanie organizacjom pozarządowym zadań w zakresie szkoleń, poradnictwa, pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
7. Podniesienie wiedzy na temat symptomów przemocy w rodzinie wśród personelu medycznego podstawowej opieki zdrowotnej oraz szpitali.

4.3. BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE

Problemy

1. Przestępstwa i wykroczenia w szkołach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie szkół.
2. Łatwy dostęp do alkoholu i narkotyków w środowisku szkolnym.
3. Niewłaściwa reakcja społeczna na przejawy zjawisk patologicznych w otoczeniu szkół.
4. Niezadowalający stan współpracy osób, a także instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w środowisku szkolnym, a zwłaszcza na linii: dyrekcje - nauczyciele – uczniowie – rodzice - Policja, niski poziom wzajemnego zaufania, co może skutkować:
 - brakiem możliwości identyfikacji istniejących problemów,
 - obawą, niechęcią przed rzetelnym zajęciem się niepokojącymi zjawiskami.
5. Tolerancja dla zachowań patologicznych.

Zadania

1. Rzetelna analiza i identyfikacja problemów bezpieczeństwa szkolnego nie tylko na poziomie ogólnym, ale także w odniesieniu do poszczególnych placówek oświatowych i ich okolic.
2. Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń w szkołach oraz w bezpośrednim otoczeniu szkół.
3. Zwiększenie skuteczności ochrony szkół:
 - patrole szkolne, posterunki w rejonach i placówkach najbardziej zagrożonych,
 - powiązanie odpowiedzialności policjantów i strażników gminnych (miejskich) za poszczególne rejony szkolne,
 - upowszechnienie wizyjnego monitorowania wejść do publicznych i

niepublicznych szkół i placówek oświatowych dla dzieci i młodzieży.

4. Konsekwentne reagowanie na patologie – budowanie przekonania, że nie są one tolerowane.
5. Ograniczenie dostępu do alkoholu i narkotyków w środowisku szkolnym.
6. Systematyczne kontrolowanie pod względem bezpieczeństwa szkół i ich okolic, w szczególności dróg do i ze szkoły.
7. Edukacja dla bezpieczeństwa, w tym także edukacja medyczna, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszej pomocy.
8. Podniesienie wiedzy na temat symptomów przemocy w szkole wśród pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania.
9. Upowszechnienie w szkołach programów profilaktycznych ukierunkowanych na wyeliminowanie agresji wśród młodzieży oraz używania przez nią substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki).
10. Wykorzystanie środków masowego przekazu w celu promowania prospołecznych wzorców zachowań.

4.4 BEZPIECZEŃSTWO W ŚRODKACH KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ.

Problemy

1. Wysoki poziom zagrożenia przestępczością, wykroczeniami oraz innymi zjawiskami nieakceptowanymi społecznie w środkach komunikacji miejskiej:
 - rozbojami, kradzieżami, wymuszeniami rozbójniczymi,
 - wandalizmem, dewastacją,
 - agresją słowną (wyzwiska, zaczepki).
2. Zakłócenia porządku podczas przemieszczania się uczestników imprez masowych (festiwale, koncerty, imprezy sportowe).
3. Zagrożenie dla bezpieczeństwa wielu osób spowodowane kradzieżami i dewastacją elementów infrastruktury środków komunikacji publicznej.
4. Zobojętnienie pracowników komunikacji publicznej na łamanie prawa, w szczególności brak reakcji na przypadki okradania pasażerów, akty chuligańskie i wandalizm.

Zadania

1. Dokonanie analizy publicznej komunikacji miejskiej we współpracy z administracją samorządową i przy wykorzystaniu opinii mieszkańców.
2. Organizacja służby adekwatnie do zidentyfikowanych zagrożeń. Wykorzystanie Straży Granicznej do realizacji zadań w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa.
3. Systematyczne ocenianie efektów działań i dokonywanie ewentualnych korekt.
4. Promowanie technicznych środków wspierających bezpieczeństwo (np. komunikacyjnych systemów antynapadowych).

4.5. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

Problemy

1. Duża liczba wypadków drogowych, szczególnie ze skutkiem śmiertelnym.
2. Duża ilość przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka.
3. Nadmierna prędkość pojazdów i liczne przypadki nie używania pasów bezpieczeństwa.

Zadania

1. Zwiększenie liczby i aktywności patroli policyjnych na drogach.
2. Usprawnienie działań z zakresu kontroli technicznej pojazdu.
3. Intensyfikacja kontroli przewoźników pod względem przestrzegania przepisów ustawy o transporcie drogowym (współpraca Policji z Inspekcją Transportu Drogowego).
4. Edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników tego ruchu.
5. Upowszechnianie zasad ratownictwa drogowego oraz z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
6. Promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

4.6. OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Problem

Systematyczne niszczenie dziedzictwa narodowego w całym kraju, zwłaszcza drewnianych zabytkowych kościołów, skutkujące utratą dóbr (kradzież, zniszczenie, zaginięcie, nielegalny wywóz, pożary).

Zadania

1. Podejmowanie międzyinstytucjonalnych skoordynowanych inicjatyw w celu ochrony zabytków, m.in. wspólne inspekcje i kontrole obiektów ze zgromadzonymi dobrami kultury, prowadzone przez przedstawicieli wojewódzkich konserwatorów zabytków, Policji i Państwowej Straży Pożarnej.
2. Upowszechnianie nowoczesnych technicznych środków zabezpieczeń (wraz z monitoringiem) zarówno na wypadek klęsk żywiołowych, jak i przestępczej działalności człowieka, np. kradzieży, dewastacji.
3. Kontynuowanie systemowej rejestracji zbiorów, wraz z dokumentacją fotograficzną i opisową, z uwzględnieniem znakowania obiektów ruchomych.
4. Przeprowadzanie szkoleń, wydawanie publikacji, współpraca z wyspecjalizowanymi strukturami resortu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, stowarzyszeniami, towarzystwami itd.
5. Systematyczne zwracanie podległym jednostkom i instytucjom uwagi na wagę problemu, jakim jest podnoszenie stanu ochrony dziedzictwa narodowego.

6. DZIAŁANIA NA RZECZ PROPAGOWANIA PROGRAMU

Dla realizacji programu niezmiernie ważna jest właściwie dobrana i przygotowana kampania promująca jego założenia i cele.

Kampania promująca musi być czytelna, jasna, motywująca do właściwych zachowań w sferze bezpieczeństwa własnego i otoczenia. Społeczeństwu należy pokazywać, że warto nie tylko współpracować ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, ale także samemu zadbać o bezpieczeństwo w swoim otoczeniu.

Najlepszym sposobem dotarcia do odbiorcy są środki masowego przekazu – ogólnopolskie, regionalne i lokalne.

Dobrze jest też zaangażować się w realizację programów o charakterze społeczno-edukacyjnym, dotyczącym problemów bezpieczeństwa.

W działania te, prowadzone w ramach kampanii społecznej, należy zaangażować organizacje pozarządowe i różne grupy społeczne.

7. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

7.1. Czynniki dostarczające ocen

- poziom zagrożenia przestępczością i wykroczeniami według policyjnych statystyk,
- postrzeganie stanu bezpieczeństwa przez mieszkańców,
- postrzeganie przez mieszkańców działań Policji i innych formacji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ich ocena,
- działania podejmowane i realizowane przez poszczególne podmioty w ramach programu oraz skala ich współpracy (w tym m.in. zwiększenie liczby patroli prewencyjnych, pojawianie się inicjatyw obywatelskich),
- rozwój rozwiązań technicznych na rzecz bezpieczeństwa,
- zmiany w infrastrukturze w celu tworzenia bezpiecznej przestrzeni,
- wprowadzanie proponowanych przez „program” zmian w edukacji i szkolnictwie.

7.2. Podmioty odpowiedzialne za ocenę efektów

Podmiotami odpowiedzialnymi za ocenę efektów programu są:

- Starosta przy pomocy powiatowej komisji bezpieczeństwa i porządku,
- Wójtowie Gmin, Prezydent Miasta,
- powiatowe inspekcje i straże,
- organizacje pozarządowe.